

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 19. Ad quid tenetur possessor bonæ fidei?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

vel omissiones liberas ei soli utiles: ut si des alteri aliquid, ut sacrum audiat, jeiunet, ne ebrietur, &c. Qui tamen accepit aliquid ne admittat crimen, quod legibus puni- tur, cogitur in iudicio ad restituendum, & post sententiam tenetur restituere, cum sit iusta, & legi conformis.

Q. 18. Quid restitui debet ratione rei acceptæ?

Resp. I. Qui tenetur restituere solum ratio- ne rei acceptæ, ex comuni tenetur solum resti- tuere rem alienam si adhuc extet, vel id, in quo ex ea factus est ditior si non extet apud se, & ad fructus exstantes, aut quatenus ex iis fa- ctus est ditior: quia tantum dem, & non plus habet ex re alienâ sive in se, sive in æquivalenti. Quare mensura restitutionis faciendæ ratione rei acceptæ est quantitas possessionis rei alie- næ, vel in se, vel in æquivalenti possessæ. Ita ut tantum restituatur, quantum rei alienæ in se, vel in æquivalenti possidetur, l. 25. ff. *De petit. Hered.* Alienum autem in æquivalenti quis possidet, cum rem alienam consumendo, aut donando, rebus suis pepercit, vel alienan- do aliquid acquisivit.

Q. 19. Ad quid tenetur possessor bonæ fidei?

Resp. I. Qui rem alienam bona fide possidet, putans prudenter esse suam, ubi primum no- vit esse alienam, ex communi tenetur eam re- stituere prima opportunitate, l. 22. ff. *de petit. hered.* quia Dominus habet jus rem suam pos- sidendi. Quod si non reddat, ubi primum potest

potest commodè, incipit esse possessor malæ fidei, & tenetur ad restitutionem tum ratione rei acceptæ, tum etiam ratione injustæ detentionis, quæ est æquivalenter injusta acceptio: unde si interim res etiam casu pereat, tenetur ejus pretium restituere, cum fuerit in mora culpabili: tenetur autem rem eandem Domino restituere, nec licet ei pecuniam vel aliud pro illâ sine ejus consensu dare; quia res illa in individuo est Domini, nec sine injuria potest Dominus invitus cogi rem suam vendere aut commutare, cum habeat, jus illam possidendi ac retinendi, & constat ex l. 3. *Regum c. 21.* ubi de vinea Naboth.

Resp. II. Ex communi, si possessor bonæ fidei rem alienam bona fide consumpsit, vel amisit, vel alienavit, nihil tenetur restituere si non sit inde factus ditior, ex *Instit. de offic. judic. & l. 23. ff. de petit. hered.* Nam cum solum teneatur ratione rei acceptæ, & possessæ, non tenetur plus restituere, quàm ex ea possideat sive in se, sive in æquivalenti: sed tenetur restituere id, in quo factus est ditior ex re aliena, ex l. cit. quia id, in quo factus est ditior, succedit in locum rei acceptæ, quæ tunc existat in æquivalenti apud ipsum, & eatenus possidet rem alienam in æquivalenti. Præterea iniquum est, ut quis ex re aliena cum Domini jactura locupletetur. *Locupletari non debet aliquis cum alterius injuria, vel jactura, Reg. 48. iur. in 6.*

Hinc

Hinc nil tenetur restituere, si res aliena durante bona fide perit casu, vel etiam culpa; item si eam donavit, aut consumpsit, aliam nondonaturus, nec consumpturus. Secus, si aliam ex suis erat donaturus, vel consumpturus, quia tantumdem ex suis bonis servavit, & sic ex re aliena plus habet, quam alioqui haberet. Si autem rem alienam sibi donatam vendidit, tenetur eius pretium Domino ipsius rei restituere: nam habet pretium rei quod est æquivalenter res ipsa, & sic factus est ditior ex re aliena.

Resp. III. Ex communi, possessor bonæ fidei tenetur deductis expensis, & laboribus restituere Domino fructus rei naturales, & mixtos, qui apud illum exstant, l. 22. Cod. *De rei vindic.* Nam res fructificat Domino suo, sive fructus, qui ex re aliqua nascuntur, pertinent ad eum, ad quem res ipsa pertinet, cum id totum, quod res est, & potest, sit Domini sicut res ipsa; si illi fructus non exstant, tenetur solum quatenus ex iis factus est ditior; nam res alterius exstat tantum apud ipsum æquivalenter quoad hoc, ex l. 1. Cod. *De petit. Hæred.* ibi: *Fructus bonæ Fidei possessores reddere cogendi non sunt, nisi ex his locupletiores extiterint.* Sed non tenetur restituere 1. fructus meræ industriæ, quia non sunt fructus rei. 2. fructus, quos negligentia suâ non percepit, quamvis eos percepisset Dominus rei: nam non tenetur Dominum indemnem reddere, nec restituere

tuere in pristinum statum, cum eum ab eo non detruserit saltem culpabiliter: unde nec tenetur lucrum cessans, aut damnum emergens, compensare. 3. Juxta multos non tenetur restituere fructus naturales, & mixtos, quos bona fide, & cum titulo colorato possedit per triennium, etiamsi inde factus sit ditior: quia res mobiles præscribuntur triennali possessione cum titulo colorato. *Instit. de Usucap.*

Hinc possessor bonæ fidei tenetur tantum restituere rem alienam, & eius fructus, vel id, in quo factus est ditior ex re, aut fructibus eius naturalibus, vel mixtis.

Q. 20. An, & cui restituenda sunt bona vacantia, & derelicta?

Resp. I. Bona vacantia, id est, bona quæ relinquit aliquis ab intestato decedens sine hæredibus, qui secundum legem ei ab intestato succedant, restitui debent fisco, quia ad fiscum pertinent, l. 4. Cod. De bon. vac. Bona tamen mobilia vacantia peregrinorum in pios usus per Episcopum impendi debent, ex Authent. *Omne peregrini*. Cod. de Success.

Resp. II. Bona derelicta, vel quæ nullum unquam habuere Dominum, jure naturæ, & gentium sunt inventoris; nam cum nullius sint, fiunt primò occupantis; nisi aliter leges speciales statuunt, ex *Instit. de rer. divis.* & l. 1. ff. *pro derelicto*. Bona autem derelicta sunt ea, quæ Dominus eo animo abjecit, ut jam esse